

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ
DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
pentru Autorități Judecătorești }
" " Magistrați } 350 Lei pe an
" " Avocați }

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ
Inregistrat la No. 2/1938 (la Tribunalul Cluj)

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
2 lei cuvântul
Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: **VASILE M. DIMITRIU** Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

fost Președinte la Curtea de Apel Cluj
Directorul și proprietarul revistei

AL. ULVINIANU

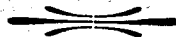
Prim-președinte la Curtea de Apel Oradea

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

Dr. VIRGIL I. MĂNESCU

Asistent Universitar

Advocat

S U M A R :

Partea III. Considerente generale asupra infracțiunilor contra
pudoarei. Codul Penal Carol II a, pe articole de *Ignat*
Bartha.
Jurisprudența Civile.

Jurisprudențe Comerciale.
Jurisprudențe procedurale.
Jurisprudențe Penale.
Jurisprudențe la diverse legi.

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Orice număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Dr. T. Moisil. Avocat consilier Cluj: Legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică, adnotată și însoțită de numeroase jurisprudențe. Prețul 160 lei.

Octavian Ionescu, Doctor și Laureat al Facultății de Drept din Paris. Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român. Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Terek.

Vasile M. Theodorescu, Prim președinte trib. Timișoara: Cărți de atac contra deciziunilor instanțelor de Casare.

Paul Blumenfeld. Cercetarea paternității naturale în dreptul maghiar.

Revista Institutului Social Banat—Crișana No. 19 și 20.

Arhivele Institutului de medicină legală al Universității din Cluj, 1837.

Teodor I. Diaconescu. Doctor în drept. Procuror Trib. Sibiu; Proprietatea aparentă. Notă la o decizie a Curtei de Apel din Cluj.

Ioan Șerban, avocat, Năsăud

Colecțiune de acte de notariat,
cereri și modele

Ediția 1935

Prețul redus: Lei 200.—
Se poate comanda la autor.

Traian Alexandrescu

Advocat, fost decan al Baroului
de Ilfov
București, Str. I. G. Duca 47

Gajurile Civile și Comerciale

Problema validității din punct
de vedere al condițiilor de
formă și de fond. Indrumări și
observațiuni practice pentru
bănci, comercianți și creditori.

Prețul 40 lei.

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate :

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sarmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii ;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane, depuneri 120 milioane

George Sofronie

Prof. la Univ. din Cluj.

Principiul Naționalităților în Tratatete de Pace din 1919—1920.

Frontierele României sunt intangibile.

(Premiată de ziarul „Universul“).

București 1936.

A apărut

Tratat de Drept Cambial

de **E. Cristoforeanu**

Doctor în drept dela Roma. Avocat

Vol. I. prețul 280

Vol. II. (ultimul) prețul 320

Comanda la „Curierul Judiciar“ Str. Artei 5

București

A apărut

Colecția de legi și
regulamente Tomul
XIII. partea I. pentru
anul 1935

a Consiliului legislativ.

Partea III.a

Considerente generale asupra infracțiunilor contra pudoarei Codul Penal Carol II-lea pe articole

După ce am văzut diferitele legiuiri, să trecem de a vedea în genere infracțiunile contra pudoarei, stabilind în principiu definiția infracțiunii. Având în vedere, că pedeapsă poate atrage după sine numai o ilegalitate: sub infracțiune în esență nu înțelegem călcarea legii, ci faptul constător din ilegalitate, care în sine este ilegal. Având în vedere, că dreptul nu este un scop, ci un mijloc, trecând la speța noastră, Codul penal nu poate avea nimic de a face cu o voință imorală, până când ea nu se prezintă în lumea exterioară. Trebuie să constatăm, că instinctul sexual al omului, fie acesta heterosexual sau homosexual, este o necesitate naturală, de a fi satisfăcut, și deci în sine nu conține elemente delictuoase; cu alte cuvinte, nu este păcat. Urmează de aci, că faptele, cari nu ating ordinea de drept stabilită prin puterea de stat și nici cercul de drept individual, nu pot fi reprimate penalicește.

Sub infracțiuni contra pudoarei putem subînțelege numai fapte, ce stau în legătură cu sexualitatea. Momentul sexual, ca un element constant, este caracteristica acestor fapte; el le distinge de celelalte infracțiuni. Nu se cere însă, ca faptul să conștie de fapt din actul sexual, actul în sine nu este criteriul esențial al acestor delictive. Se cere o faptă, ce stă în legătură calificată cu sexualitatea, care atacă cinstea sexuală. Cinstea sexuală este un bun al omului, iar atacul îndrăptat în contra acestui bun, este fapta de inversiune sexuală. Astfel, aceste fapte pot fi: *Conjuncțiune sexuală, fapte de inversiune sexuală, și fapte impudice.*

În sensul special al dreptului penal, sub conjuncțiune sexuală, se înțelege împreunarea organelor sexuale a două persoane de diferit sex. Sub împreunare se înțelege cel puțin începutul pătrunderii organului sexual bărbătesc, în acela al femeii. Nu se cere nici o mișcare, sau chiar „immissio seminis”, pentru ca fapta să fie desăvârșită.

Sub fapte de inversiune sexuală se înțeleg acelea, prin cari se atinge pudoarea publică. Fapta în sine este impudică, dacă lipsește dolul de inversiune, care este inerent la infracțiunea de inversiune sexuală.

Ca toate infracțiunile, astfel și cele contra pudoarei, sunt supuse diferitelor împrejurări.

După o statistică făcută în Germania, dacă s-ar lua pe fiecare zi a anului, câte 100 infracțiuni, din infracțiunile contra pudoarei ar cădea pe luna Ianuarie 64, iar pe luna Iulie 149, ceea ce denotă, că minimul s-ar petrece în Ianuarie, iar maximul în luna Iulie. Este chiar natural, căci vara sunt mai multe ocazii de a ajunge în contact cu copii, oamenii beau mai bine, apoi și căldura excită mai tare instinctul sexual.

Betia, mediul social, inclinarea moștenită etc., cari determină în mare parte și comiterea celorlalte infracțiuni, au efect și asupra acestei grupe de infracțiuni. Totuși, nu putem denega faptul, că mobilul adevărat al acestor infracțiuni, este o putere, care trece peste toate celelalte împrejurări. Cultura, inteligența, știința etc. nu pot șlifui această putere crudă. Chiar dacă se isbutește să se suprimă instinc-

tu sexual al omului pentru moment, ulterior isbucnește cu o putere și mai elementară.

12. În codul Transilvănean, în capitolul 14, se dispunea în privința crimelor și delictelor contra pudoarei sub care titlu se discuta violul, atentatul a pudoare, crima de ultragiul la pudoare, actele impudice apoi incestul, adulterul seducțiunea și proxenetismul.

CODUL PENAL CAROL II-a¹⁾

Art. 419. În Codul penal Carol al II-a sub titlul 11, se dispune în privința infracțiunilor contra pudoarei, împărțindu-se în două și anume: cele contra pudoarei și cele contra bunelor moravuri după codul italian, iar incestul și adulterul este tratat în titlul 12. Vom rezuma cele contra pudoarei, și bunelor moravuri, precum urmează: În codul penal Carol II. se tratează: violul, violența contra pudoarei, atentatul la pudoare fără violență, atentat fraudulos la pudoare, seducțiunea, delict la pudoare prin abuz de putere, ultraj la bunele moravuri, trafic de publicațiuni, delict de inversiune sexuală. Bestialitatea, corupție sexuală proxenetismul. „Infracțiunile contra pudoarei sunt infracțiuni contra libertății sexuale, contra inviolabilității sexuale. Ele conțin și ofensă adusă demnității omului”.

Art. 232 cod transilv. corespunde cu art. 419 din Codul penal Carol al II-lea. Textul „mot a mot”, este luat din codul Transilvănean, afară de gradele de pedeapsă, cari în codul Transilvănean sunt mai severe. Codul Român precizează însă persoana făptuitorului, care trebuie să fie bărbat; persoana atacată în cel Transilvănean este numai de sex feminin, pe când în Codul Român, persoana poate fi de orice sex.

Neapărat, că în primul rând se apără sexul feminin, care poate fi: fetiță, fată mare (fecioară) sau femeie și anume ori cinstită, ori imorală, ba chiar prostituată. Unde arătarea cinstei femeiești cade, se motivează pedeapsa prin atingerea voinței personale și a demnității omenești. În afară de acest element se mai cere relațiune sexuală în afară de căsătorie, violență, amenințare sau o stare de inconștiență și intențiune frauduloasă.

Acțiunea consistă în săvârșirea conjuncțiunii sexuale între bărbat și altă persoană.

Însăși introducerea membrului viril, în organele genitale ale persoanei de sex feminin, sau „coitus per anum” asupra unui bărbat, constituie delictul de viol. Orice alte acte licențioase, sau chiar acte de perversiune sexuală, nu constituiesc delictul de viol. De asemenea conjuncțiunea sexuală asupra unui cadavru, zisă necrofilie, nu constituie delictul de viol, cerându-se relațiuni sexuale cu o persoană vie. Această faptă intră în prevederile art. 314. De asemenea între soți nu poate avea loc viol, deoarece consimțământul este dat odată pentru totdeauna, la celebrarea căsătoriei, și nu poate fi retractat de cât prin introducerea cererii de divorț.

Dacă agresorul suferă de impotența coeandi, sau nu ajunsese la vârsta nubila, avem de a face cu tentativa de viol, care intră sub prevederile art. 99, neputându-se consuma infracțiunea din cauza defectuoșității sau insuficienței mijloacelor întrebuintate.

Se cere violență, amenințare sau neputința de a-și exprima voința, sau de a se apăra. Înțelegem aci violența fizică și morală. Nu se cere ca violența

¹⁾ Definiții în parte luate din Codul Penal comentat de Const. Viforeanu, Eugen Petit și Nicolae Tanoviceanu.

să fie nesfârșită, până la surmenarea victimei, căci contra unei violențe mai tari, chiar dacă victima renunță la urmă la opunere, acțiunea săvârșită nu-și pierde caracterul ei violent. Amnțințarea trebuie să producă o temere bazată.

În privința acțiunii mai avem de adăugat, că art. 419 cere vârsta de 14 ani pentru a agrava pedeapsa. Se consideră, ca o persoană ce nu se poate apăra, persoana sub 14 ani.

În această privință, vârsta este fatală, deoarece au fost cazuri când, de exemplu, Curia Maghiară, în baza art. 232, deși o fată mai mică de 12 ani, exercita prostituția cu bărbați, precum și în speță, a coabitat pentru bani, totuși făptuitorul a fost condamnat pentru viol, luându-se în considerare vârsta fetei.

Conform art. 457—458 în caz de rapt, violul este agravat.

În privința tentativei se poate preciza următoarele cazuri:

Se stabilește tentativa:

1. când acuzatul cu intențiune de coabitare s-a bătut cu lezată, a scos cușitul și a ridicat rochia femeiei.

2. când în urma impotenței ivite pe neașteptate, a acuzatului, coabitarea nu a putut fi executată.

3. când acuzatul a exercitat violență, dar neputând învinge opoziția femeii, s'a dat jos de pe ea și a fugit. Desistare voluntară, nu există.

În privința complicității, se poate stabili că cel ce ia parte la exercitarea violenței, este numai complice, și nu cofăptuitor, de asemenea este complice cel care împingea pe victimă cu mâna, și îi astupa gura. Cu alte cuvinte, la aceste infracțiuni, făptuitor numai acela este, care comite fapta, sau care vrea să o comită, celălalt rămâne complice. Subiect poate fi bărbat.

Textul este categoric, când spune: bărbatul... să aibă cu el conjuncțiune sexuală.

Delictele dela art. 470, —472 Cp. le absorbă violul. La delictul dela art. 473, se aplică art. 101 și urm. priv. la concurs.

13. Art. 420 corespunde cu art. 233 din vechiul cod.

Delictul de violență contra pudoarei este un act antifiziologic, are aceleași elemente constitutive, ca și delictul de viol. La prima, comiterea constă într'un act de inversiune sexuală, la cel de al doilea, în conjuncțiune sexuală.

Obiectul juridic al infr. este pudoarea și onoarea sexuală.

Subiectul poate fi numai bărbat, victima o persoană de orice sex. Dr. Traian Pop susține, că subiect poate fi orice persoană, subînțelegând în „acela” femeie sau bărbat deoarece în art. 419 legiuitorul s'a folosit expres de expr. „bărbatul”.

Se înțeleg aci sub acte de executare orice acte licențioase, care ating pudoarea, săvârșite de către un bărbat, asupra unei persoane de orice sex. Ele cuprind toate actele contra pudoarei, săvârșite asupra unei persoane, în afară de conjuncțiunea sexuală. Aceste acte pot fi săvârșite și de acela, care este impotent. Legiuitorul nu dă definiția acestor acte. Pentru fiecare caz în parte, urmează a se decide. În general, se poate spune că orice act, care ese din cadrul celor permise de natură, constituie un act de inversiune sexuală.

Psihologii au discutat pe lung chestiunea, că homosexualitatea este o boală născută al instinctului omenesc, sau o boală achiziționabilă ulterior, în

urma iritării organismului nervos. Fără să amintim opinii pro și contra, se poate stabili, că în cele mai multe cazuri, homosexualitatea este o boală născută.

Toate perversitățile, cari se pot vedea în viața sexuală a heterosexualiștilor și sunt cunoscute în știință, fetișismul, flegellantismul, exhibiționismul există și în viața sexuală a omului sexual. Phaidophilia nu este altceva, decât un sentiment pervers față de băieți, precum bărbați bătrâni, tind cu simț sexul spre fetițe. Se stabilește cu siguranță că erau urningi: Achile, Caezar, Alexandru cel Mare, Schakespeare, Byron, Mollier, Wagner Richard etc. Tot așa Wilde Oscar a cărui carieră fenomenală a fost ruptă prin aplicarea strictă a acestui articol de lege.

Aboliționiști pun întrebarea: Să ne spună oricine, punând la o parte toate obiecțiunile juridice, psihiatrice etc. nu ar fi oare un amestec fără competență în chestiunile cele mai intime ale individului, când un urning (iubitor de bărbați) ce-și execută amorul între patru pereți așa cum vrea, să fie târât în fața publicității pentru a fi infierat? Unde este aci păcatul, unde este fapta care ar trebui reprimată, întreabă aboliționiștii (cari cer dsființarea caselor de toleranță) și întradevăr ei suferă și așa destul, din cauza boalei plantate în ei, mai cu seamă un urning învățat, care poate fi științificește format, profund gânditor și om de caracter, care nu ar fi capabil de a comite vre-o mârșevie. Aci a culminat Codul P. Carol II. când a dispus prin art. 431, că aceste fapte se pedepsesc numai dacă produc scandal public. Împăratul Fridrich cel mare, se spune, că cu o ocaziune, cerându-i-se pedepsirea severă a unui cavalerist, pentru bestialitatea comisă cu iapa sa, ar fi răspuns: Flăcăul acela este un mare porc, băgați-l la infanterie. În orice caz, merită să fie remarcat acest caz, petrecându-se în acel timp, când existau alte concepții.

Este interesantă statistica criminalistului Hirschfeld, care după o socoteală, de altfel nu prea reală, vrea să facă dovada, că între evrei sunt de patru ori mai mulți indivizi homosexuali, decât între alte religii; asta în Germania).

Mai menționăm, că actele de inversiune sexuală, nu trebuie să imită în orice caz conjuncțiunea sexuală. Conform art. 457—458 în caz de răpire pedeapsa se agravează.

UN SCURT TABLOU CU DEFINIȚIILE DIFERITELOR PERVERSIUNI ȘI INVERSIUNI

Pederastia: Altfel Sodomia, Amor grec, Coit anal.

Grecește: pedos-erastis: iubitor de băieți tineri. Cauze: unii au setea de noi senzații; alții: o practică în modul unei meserii: ea este preludiul unui șantaj sau asasinat. (Vezi cazul Vulpeanu. Acest caz îl cunoașteți cu toții).

Motivele pentru care se produce:

Aglomerarea bărbaților în închisori, pensioane, cazărmi din cauza lipsei de femei.

Homosexualitatea: raport sexual între persoane de acelaș sex.

La bărbați.

Sodomia: raport anal între bărbați, sau bărbați și femei.

Pederastia propriu zisă; raport anal asupra unui copil.

La femei:

Tribadismul: folosirea unui membru artificial sau imitarea coitului cu bărbați.

Amorul lesbian: linsul între femei.

Mitomanie o stare morbidă, consistând în o negațiune voluntară a adevărului.

Fabulațiune: inventează istorii sau fabule; cel ce le inventează, joacă rolul principal.

Isteria — nevroză, joacă mare rol în geneza acuzațiilor de atentat la pudoare.

Din multe cazuri amintim pe acela citat de „LeGrand du Saule“ o isterică a pretins, că fusese violată de șapte oameni pe rând, unul după altul. Dar care fusese mirarea medicului, când în vaginul său foarte larg și foarte dilatabil găsisse o bucată de potcoavă, două cuie și un pachet de sârmă. Toate aceste obiecte și le-a introdus victima, având organele genitale într-o stare foarte înaintată de nesimțire.

Somnambulism isteric — o manifestare psihopatologică a intelectului lor rău echilibrat.

Un caz cunoscut în analele criminalității sub numele de afacerea „Gouffé“.

O femeie tânără, frumoasă și relativ inteligentă, se incurcă cu un individ numit: Eyraud. Femeea ce se numea Gabrielle Bompard fusese imediat dominată de acesta, care era un individ fără nici un scrupul și care trăia de mai mult timp din prostituția numitei Gabrielle. La un moment dat portărelul Gouffé, om matur, însurat, deveni amantul Gabriellei. Atunci Eyraud, o îndemnă ca să-l omoreze la finele lunii Iulie, adică într-o zi, în care se presupunea că portărelul ar fi încasat mulți bani.

Gabriella atrase la ea pe Gouffé și după ce se puseră în pat, la un moment dat, Eyraud îi puse un ștreang de gât și-l ucise.

Apoi ambii îl puseră într-un sac pe care-l cusu însăși Gabriella și-l expediară în provincie. După câțva timp Gabriella — prinsă de reușcare după unii, după alții sugestionată de un individ numit Granger, cu care făcuse cunoștință în America — se reîntoarce la Paris, se constituie prizonieră și istorisi totul parchetului. Și de data aceasta Școala din Nancy a susținut neresponsabilitatea Gabriellei Bompard, pretinzând că a participat la crimă, sub imperiul sugestiunii lui Eyraud. Jurații s-au raliat părerii lui Brouardel și Motet, car au susținut responsabilitatea și au condamnat pe Gabriella la 20 ani reclusiune.

Exhibiționism: indivizi, cari se află într-un stadiu intermediar dintre rațiune și alineație — care comite acte impudice prin arătarea organelor genitale.

De exemplu: Numitul G. Francois, în vârstă de 29 ani, chelner la o cafenea, căsătorit, a fost arestat în biserica numită St. Germain l'Auxerrois, în momentul în care fiind în ușa bisericii și crăpând puțin ușa, își arată organele genitale, la mai multe fete ce lucrau în atelierul din fața bisericii. Un sergent vrând să-l aresteze, el fugi în biserică, dar imediat fu prins și dus înaintea comisariatului de poliție. G. foarte rușinos și foarte abătut, din cauza arestării sale, căută a se disculpa și mărturisi totul; el mai adaugă, că dânsul mai făcuse același lucru în timpul dimineții tot acolo și că mai fusese condamnat la o lună închisoare, cu un an înainte pentru același fapt.

Degenerații: „prezintă o scădere simțitoare în rezistența psico-fizică și realizează incomplet condițiunile biologice în lupta ereditară pentru viață“.

Prin impulsivitate bolnăvicioasă i-se anihilează voința.

Feteșism: frecători: alterațiune profundată a sensibilității morale și efective.

Feteșismul homosexual — iritație prin părți ale corpului sau obiecte de toaletă masculină.

Sadism: a găsi într-o suferință de diferite grade, aplicată de el însuși, sau de altul, condiție fără de care nu-și poate satisface plăcerile sexuale. (Există sadism mic, sadism mare satisfacerea plăcerii sexuale prin brutalizarea, maltratarea victimii, bătaia victimii).

Masochismul: inversul sadismului. Numai la bărbați se produce, să fie torturat, umilit batjocorât astfel înjosit de femeia cu care vrea să fie împreună.

Mixoscopia: excitația sexuală prin privirea acțului sexual săvârșit între alții, sau prin privirea nudității.

16. Art. 421 din Codul Penal Carol II. corespunde cu art. 236 al Codului vechiu Transilvănean.

Delictul acesta, are ca elemente constitutive: Sexul masculin al agresorului, raportul sexual, vârsta și sexul femeii al victimei, intențiunea delictuoasă.

Vârsta agresorului nu interesează, delictul poate fi săvârșit chiar de un minor. Acest articol incriminează numai raportul sexual între agresor și fată mai mică de 14 ani. Actele de inversiune sexuală nu intră în prevederile art. 421. Acest delict poate fi săvârșit numai asupra unei fete mai mică de 14 ani. Nu interesează de asemenea faptul că victima este ficioară, sau duce o viață destrăbălată. Se cere intențiunea frauduloasă.

Art. 422. Conform art. 422, se agravează pedeapsa delictelor dela art. 419, 420 și 421, când ele s-au săvârșit: 1. de un ascendent sau descendent, 2. de un tutor, curator, învățător, educator, supraveghetor sau îngrijitor, medic curant, stăpâni, ori duhodnic, 3. de mai multe persoane, asupra aceleiași victime, sau cu ajutorul uneia, sau mai multor persoane.

În privința rudeniei, se socotesc numai ascendenții și descendenții, ei fiind de orice grad, legitimi, naturali sau adoptivi, căci legea consideră agravant abuzul relațiunii intime.

Sub expresiunea „învățător“ se înțeleg profesorii de școală primară; nu intră în acest art. profesorii unui liceu, sau ai unui învățământ secundar.

Supraveghetor, este conform acestui art. de exemplu un pedagog.

Chiar două persoane, se socotesc mai multe persoane. Ele pot fi de orice sex. Se cere în orice caz intențiunea frauduloasă.

Actul de executare este: a avea raport sexual. Se înțelege aici și coitul per anum.

Art. 423. Din Cod. Pen. Carol al II-lea corespunde cu art. 245 din codul vechiu. Acest articol reglementează raporturile sexuale cu o persoană de sex feminin. Se cere ca femeia să fi fost indusă în eroare asupra identității bărbatului, care a avut un raport sexual cu ea. Astfel, faptul unui individ, care se furișează în întuneric, în patul unei femei măritate, în care ea doarme, cu scopul de a avea raport sexual, constituie delictul de atentat fraudulos la pudoare. Se cere deci intențiunea frauduloasă. Subiect activ: bărbat; sub. pasiv: femeia. Ea poate fi măritată, văduvă, divorțată, sau chiar nemăritată. Purtarea femeii nu interesează. Prostituta nu poate fi

sub. pasiv: Se cere, că raportul sexual, să se consume, tentativa nu se pedepsește.

16. Art. 424 din Codul penal Carol al II-a este luată din Cod. pen. italian art. 526 în care se specifică cumcă cel ce prin promisiuni formale de căsătorie, determină o persoană de sex feminin, mai mică de 18 ani, de a avea raport sexual cu el, comite delictul de seducțiune și se pedepsește etc.

Subiect activ: numai bărbat; sub. pasiv: O persoană de sex feminin mai mică de 18 ani. Obiectul infr.: protejarea onestității sexuale, pudorii și viitorului femeilor tinere, contra seducțiunilor.

Se cere aci promisiuni formale de căsătorie, vârsta sub 18 ani, determinarea de a avea raport sexual și intențiunea frauduloasă. Prin acest articol de lege, se urmărește pedepsirea aceluia, care abuzează de naivitatea unei fete tinere, obținând consimțământul la raportul sexual, promițându-i-se căsătoria. Se cere deci nu o simplă promisiune, ci promisiune formală. Aceasta se va vedea din caz în caz. De exemplu, logodna este o promisiune formală de căsătorie. În urma promisiunii de căsătorie săvârșindu-se un act de inversiune sexuală, nu intră sub dispozițiunea acestui articol, deoarece acesta vizează numai raportul sexual normal. Condiție este, ca promisiunea de căsătorie să nu se fi împlinit. Dacă din împrejurări independente de voința agentului se zădărnicește căsătoria, nu există seducțiune.

17. Art. 425. Vorbește de raportul sexual, sau inversiune sexuală între funcționarul public și o persoană arestată, aflată sub paza sa, când se comite delictul atentat la pudoare prin abuz de putere. Originea textului în Cod. pen. italian art. 520. De asemenea o inovație a codului nou. În privința calității de funcționar public, trebuie să vedem art. 183 din acest cod. Se cere ca victima să fie sub paza infractorului, sau încredințată acestuia, spre a fi ținută într'un loc, sau transportată dintr'un loc în altul. Astfel victima se află sub puterea fizică a agresorului. Victima poate fi: bărbat sau femeie. Se cere intențiunea frauduloasă.

18. Art. 426. Prin art. 426. Arată că dacă în caz de viol sau săvârșirea vreunui act de inversiune sexuală rezultă moartea victimei, pedeapsa este munca silnică pe viață. Originea acestui art. este art. 266 din cod. pen. rom. 1864. Se cere nex causal între viol sau violență contra pudorii și între moarte.

19. Art. 427. Arată, că în caz dacă înainte de rămânerea definitivă a unei sentințe, dată în cauză de viol, violență contra pudorii și atentatul la pudoare, a intervenit căsătorie între autor și victimă, infracțiunea nu se mai pedepsește. Originea textului în art. 240 cod. p. transilv. căsătoria are efect de nepedepsire.

20. Art. 428. În fine art. 428 dispune, că tentativa infracțiunilor dela art. 419, 420 și 425 se pedepsește. În privința tentativei am arătat concluziunile mele mai sus.

Publicitatea fiind un element principal al infracțiunilor de cari ne ocupăm, îmi permit, ca în privința acestui element să arăt următoarele: Curtea de casație din Franța a admis că publicitatea poate fi legată în mod absolut de natura, de felul locurilor, unde actul s-a săvârșit: astfel de pildă, dacă ultragiul a fost executat în stradă, sau într'o piață publică, chiar dacă ar fi avut loc noaptea și departe de privirile trecătorilor, el intră în sfera delictului de sub art. 262.

Mai departe, publicitatea există nu numai în cazul când actul imoral a fost văzut, dar chiar atunci, când el prin neglijență, imprudență, sau numai prin natura locului unde a fost comis, ar fi putut să fie văzut de cineva. (Numai actul, faptul sau gestul rușinos constituie alături de publicitatea lui, ultragiul public la poduare, injuriile, sau insultele adresate cuiva, oricât de grosolane ar fi, deși spuse în public, nu constituiesc delictul de ultragiul public la poduare).

Curia Maghiară a decis contrar: când într'un cimitir, sub un tufiș, unde trebuie să te apropii și să tragi la o parte verdeța să poți vedea ce se întâmplă, a stabilit că nu-i publicitate.

Jurisprudențe civile

CURTEA DE CAS. S. I.

Dec. Nr. 105—38.

Preș. G. Drimba, Consilier

Sucesiune. Creditori ai eredului declarat. Sub ce condiții pot cere asigurarea creanței lor prin prenotare asupra bunurilor succesoriale.

Potrivit art. 74 din regulament cărții funduare creditorii eredului declarat au dreptul să ceară asigurarea creanței lor prin prenotațiune asupra bunurilor succesoriale, deși aceste bunuri nu sunt preluate în seama lui, însă o asemenea asigurare poate fi admisă numai cu rezerva să nu vatăme pretențiunile ce s'ar ivi la desbaterea moștenirii și să aibă efect numai dela data predării moștenirii.

Din aceste dispozițiuni rezultă că momentul hotărâtor pentru determinarea soartei unei asemenea prenotațiuni este momentul în care debitorul devine proprietarul bunului moștenit prin predarea lui în proprietate, în sensul că dacă prin decizia de predare a moștenirii, aceasta se predă în proprietatea altora și debitorul nu moștenește nimic, prenotațiunea își pierde efectul și trebuie radiată din oficiu.

Așa fiind și intru cât în speță se constată din decizia atacată cu recurs, că imobilul asupra căruia recurenul obținuse prenotarea dreptului de ipotecă a fost predat prin decizia de predare a moștenirii, în proprietatea altor moștenitori, iar debitorul n'a moștenit nimic de pe urma defunctului, urmează că în această situațiune, față de dispozițiunile de mai sus, prenotațiunea dreptului de ipotecă, obținută contra debitorului care n'a devenit moștenitor, este fără efect și trebuia radiată din oficiu, ne mai având niciun suport legal pentru a putea fi menținută în cartea funduadă.

CURTEA DE APEL CLUJ, SECȚIA II.

Nr. C. II. 506—2—1932.

Președenția G. Haupt cons.

Art. 919 c. civ. austr. În caz de neîndeplinire a unui contract trebuie să se ceară executarea lui, afară de cazul când este evident că partea obligată nu poate executa, când se poate cere rezilierea cu daune și direct.

Motive:

Contra sentinței tribunalului ca instanță de apel pârâul înaintat recurs invocând ca motive de casare.

1. exces de putere ce a săvârșit tribunalul prin faptul că a stabilit nevalabilitatea actului din străina sub raportul ordonanței Nr. 4420—1918,

2. violarea art. 919 din Cod. civ. austriac prin faptul că a admis chiar în principiu acțiunea care tinde la rezilierea contractului, câte vreme reclamantul n'are alt drept decât să ceară îndeplinirea contractului.

motive expuse pe larg în recursul scris.

Deliberând Curtea asupra acestor motive de casare le a aflat neîntemeiate pentru următoarele considerente:

În ceea ce privește greșita aplicație a ordonanței cu Nr. 4420—918 bine tribunalul a constatat că actul din 24 Decembrie 1924 nu întrunește condițiile acestei ordonanțe, așa încât acțiunea prin care se solicită restituirea prețului de cumpărarea chiar singur din acest motiv este înțemeiată, urmând ca motivul de casare sub acest raport să se respingă.

Tot neîntemeiat este și motivul al doilea bazat pe greșita neaplicare a dispozițiilor art. 919 din cod. civ. austriac.

Anume, deși în principiu este adevărat, că dacă o parte nu îndeplinește contractul de loc sau nu în timpul trebuincios, sau nu în modul stipulat, cealaltă parte — în afară de cazurile fixate de lege sau în afară de rezervă evidentă — nu are dreptul să reclame rezilierea contractului, ci numai îndeplinirea exactă a lui și despăgubire.

Însă în conformitate cu jurisprudența în cazul când cealaltă parte este evident incapabilă a executa contractul primus nu poate cere direct daune întereșe pe lângă rezilierea contractului fără să fie dator a cere mai întâi executarea contractului.

Așa fiind întrucât instanța de apel în baza faptelor înșirate în hotărârea sa și necontestate de pârâul stabilit în mod juridic că pârâul nu este în situația de a îndeplini contractul, soluțiunea ce tribunalul a dat-o pricinii nu violează principiul consacrat în art. 919 Cca și astfel recursul se prezintă a fi nebazat și sub acest raport.

Dispoziția referitoare la cheltuelile de recurs se întemeiază pe art. 543 P. c.

Cluj, la 7 Iunie 1932.

Președinte, ss. G. Haupt, Raportor, ss. Dr. Kerner, ss. M. Balassan, Grefier, ss. G. Mureșan.

Jurisprud. comerciale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUST. Secț. II-a.

Decizia Nr. 188—1938.

Președinția Th. Radu, consilier

Cambii. Înțelesul cuvintelor: „ziua de plată“ față de plata în monete streine.

DELIBERAND,

Asupra recursului făcut de S. I. și de soția lui născută V. A., din Com. Telu; în contra deciziei Nr. 1554 din 10 Dec. 1934, a Curții de Apel secția III-a, dată în cauză cu intimata Banca A. și C. de E. S. A. R. din Cluj.

Ascultând susținerile recurenților și văzând întâmpinarea scrisă depusă de intimată la dosar.

Având în vedere că din cuprinsul suszisei deciziuni rezultă că pe baza unei cambii, cu data de emisiune 23 Iunie 1929 și scadența 1 Decembrie 1929, semnată de recurenți pentru suma de 1335 dolari, Trib. Cluj la cererea intimății, a emis mandatul Nr. 170 din 30 Ianuarie 1930, prin care recurenții erau invitați ca în termen de trei zile să plătească intimății suma de 1335 dolari cu dobânzi și cheltueli; că, împotriva recurenților, care n'au fost următori cu plata, intimata, la 1 Decembrie 1933 a cerut aceluiaș Trib. ordonarea execuțiunii de escontare pentru suma de 1335 dolari, respectiv 224.280 lei, după cursul dolarului dela data scadenței cambiei, cerere pe care Trib. a admis-o prin decizia din 4 Decembrie 1933; că, în fine împotriva acestui decis recurenții au făcut apelul pe care Curtea de Apel sec. III-a, l-a respins ca nefondat prin decizia atacată cu recursul de față.

Văzând motivul I de casare, astfel formulat:

I. „Ad. I. — Violarea și interpretarea greșită a art. 37 din L. XXVII 1876.

„Curtea de Apel în baza art. 37 din legea cambială ardeleană (legea XXVII 1876) a stabilit că următoarea avut dreptul să transforme în mod unilateral creanța stabilită în mandatul de plată în dolari, într-o sumă de lei, socotită la cursul oficial din ziua scadenței cambiei. Mai departe Curtea de Apel a reprodus în motivarea deciziunii sale într-o traducere greșită textul art. 37, — Or, art. 37 din legea XXVII 1876 dispune tocmai în mod contrar. Prin traducerea autentică făcută de notar public, anexată sub B) dovedim că, atât traducerea cuprinsă în motivarea deciziunii Curții de Apel cât și singura traducere tipărită a art. 37 aflătoare în traducerea legii XXVII 1876 publicată de Domnii Predovicu și P. Nei, sunt amândouă greșite și că traducerea corectă a textului original, autentic, publicat în limba maghiară al art. 37 sună în modul următor:

„Art. 37. — Plata trebuie să fie efectuată în moneda prevăzută în cambie.

„Intrucât în cambie este prevăzută o monedă sau o valută care nu este în circulație în locul de plată, în cazul dacă emitentul nu a stipulat în mod expres felul plății prin cuvântul „efectiv“ sau vre o altă expresiune similară, plata se va putea efectua în monede care este în circulație în țară, după acel curs care se prezintă ca media ultimelor cursuri la care a fost cotate moneda respectivă la bursa din Budapesta (București) în ziua care a procedat zilei de plată“.

Având în vedere că înaintea Curții de Apel, recurenții, prin apelul lor, nu s'au opus la plata creanței în lei, au susținut însă că valoarea în lei a creanței trebuie stabilită după cursul dolarului dela data ordonării execuției, nu după cursul dolarului dela data scadenței cum a pretins intimata.

Având în vedere că instanța de fond când respinge apelul recurenților motivează că intimata este în drept a pretinde creanța în lei după cursul dolarului dela data scadenței, fiindcă art. 37 din legea asupra cambiei, aplicabilă în Ardeal, prevede că plata cambiilor emise în monedă streină, necuprinzătoare de clauza „efectivă“ sau alta asemănătoare — cum este și cambia intimății — se poate face de debitor în moneta țării, după ultimul curs la care, moneta streină a fost cotate la bursă, mai înainte de ziua scadenței.

Având în vedere că prin motivul de casare, recurenții susțin că instanța de apel judecând, a violat și a interpretat greșit art. 37 deoarece, potrivit acestui articol — tradus exact — plata cambiilor emise în moneta streină, necuprinzătoare de clauză „efectivă” sau alta echivalentă, se poate face de debitor și în moneda țării, după cursul mijlociu al monetei streine la bursă, în ziua care a precedat ziua de plată, ceea ce înseamnă — spun recurenții — întâi, că alegerea de a face plata în dolari sau în lei o au ei, nu intimata, cum greșit a socotit Curtea de Apel, al doilea, că, cursul dolarului pentru cazul când ei ar vrea să plătească în lei, este cel dela data ordonării execuției — 4 Decembrie 1933 — nu cel dela data scadenței — Decembrie 1929 — cum în mod deasemenea greșit a socotit Curtea de Apel.

Considerând, că prin art. 37 invocat de recurenți, se prevede ca plata cambiilor emise în o moneta care nu e în circulație la locul de plată, se poate face de debitor în moneda care e în circulație în țară, după cursul mijlociu al monetei streine la bursa din București, în ziua care a precedat ziua de plată, dacă în cambie nu s'a stipulat clauza „efectivă” sau altă clauză similară.

Considerând că prin cuvintele „ziua de plată” din sus zisul articol trebuie a se înțelege ziua de plată pe care legea o determină în raport cu ziua de scadență fixată de părți prin cambie, fiindcă a spune — cum spun recurenții — că prin sus numitele cuvinte se înțelege ziua pe care debitorul și-a ales-o singur spre a face plata, înseamnă a admite că legea n'a făcut nici o distincție între debitorii care întârzie cu plata și debitorii buni platnici, acordându-le și unora și altora, fără nici o deosebire, facultatea de a alege moneda de plată, ceea ce n'ar fi fost rațional, deosebirea de tratament din partea legiuitorului față de aceste două categorii de debitori impunându-se dela sine, că deaceia, trebuie a se spune că, prin art. 37 s'a reglementat numai cazul debitorilor care respectă termenul de plată stabilit de lege în raport cu ziua de scadență fixată prin cambie, căroră, în lipsa clauzei „efectivă” este normal și legitim să le fie acordată facultatea de a alege moneda în care trebuie să facă plată, nu cazul debitorilor răi platnici, care ca și recurenții, nu respectă sus zisul termen, și căroră n'ar fi fost just să li se acorde aceiași facultate, culpa neplății la termen cerând o sancțiune, nu un tratament egal.

Considerând că pentru cazul acestor din urmă debitori, în legea cambială citată nu există nici o dispoziție, cum de pildă există în art. 45 din legea asupra cambiei, din 1 Mai 1934, aplicabilă azi pe întreg cuprinsul țării; că în atare situațiune, numiților debitori are a li se aplica regula de drept comun, trecută de altfel într'o anumită formă și în art. 45 din noua lege cambială, după care paguba rezultând din întârzierea plății trebuie să o suporte debitorul, ca autor al întârzierii, nu creditorul, care reclamând plata în termen n'are nici o culpă.

Considerând că față de toate acestea, Curtea de Apel, odată ce a făcut constatarea că recurenții au fost în întârziere cu plata pe care intimata a reclamat-o la termen prin mandatul cambiei solicitat, a dat o soluțiune care-și găsește perfectă justificare, atunci când a socotit că intimata este în drept a cere dela recurenți valoarea în lei a cambiei după cursul mai ridicat al dolarului dela data scadenței, diferență dintre acest curs, constatat de Curtea de

Apel, și cursul mai scăzut al dolarului dela data ordonării execuției, rounoscut și de recurenți, revenind intimatei în baza regulei de drept menționate, așa că motivul de casare, formulat în contra deciziunii, a cărui soluțiune se menține pe considerațiunile arătate, este nefondat.

Văzând motivele II și III astfel formulate: Ad. II și III (interpretarea greșită a art. 219 din legea LX. 1881 și întemeierea deciziunii Curții de Apel pe un articol cu totul strein de firea pricinei).

a) Curtea de Apel a interpretat greșit dispozițiunea cuprinsă în art. 219 din legea LX. 1881 prin faptul că acest articol se referă exclusiv la sentințele cu dispozitiv alternativ, iar Curtea de Apel l-a aplicat și asupra mandatului de plată Nr. 170—1930, care echivalează unei sentinței cu dispozitivul simplu.

b) Curtea de Apel întemeindu-și deciziunea pe art. 219 din legea LX. 1881, și-a întemeiat hotărârea, din motivele de mai sus, pe un articol cu totul străin de firea pricinei“.

Având în vedere că, prin aceste motive de casare recurenții susțin că instanța de apel hotărând, pe baza art. 219 din legea de execuție că intimata este în drept a cere în cursul procedurii de execuție transformarea în lei a unei creanțe stabilite în mod definitiv prin mandatul cambial în dolari, a interpretat greșit sus zisul articol, care nici nu era aplicabil în proces, el reglementând cazul când titlul pus în executare cuprinde obligațiuni alternative.

Considerând că recurenții, după cum s'a arătat și după cum rezultă și din textul petiției de apel, nu s'au plâns înaintea Curții de Apel de faptul că intimata le-a cerut, cu ocazia executării, plata creanței în lei, ci au susținut numai că valoarea în lei a creanței trebuie stabilită după cursul dolarului dela data ordonării execuției, nu după cursul dolarului dela data scadenței; că în atare situațiune, motivarea Curții bazată pe art. 219 din legea de execuție fiind de prisos, motivele de casare prin care se critică această motivare superfluă, sunt nefondate, motivele nefiind de ordine publică spre a pune a fi invocate și direct înaintate acestei Inalte Curți.

Văzând motivele IV de casare astfel formulat: Adv. IV. (Violarea art. 31 al. 1, 2 și pct. 3 din legea LIV: 1912).

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurenții susțin că instanța de apel menținând în vigoare decisul de ordonarea execuției pentru suma de 224.280 lei, cu toate că prin mandatul cambial intimata ceruse 1335 dolari, a violat art. 31 al. 1, 2 și pct. 3 din legea de punere în aplicare a procedurii civile în Ardeal, executarea, după acest articol, neputând fi cerută și ordonată decât pentru suma în dolari cuprinsă în mandatul cambial care formează titlul executoriu.

Considerând că și acest motiv de casare este nefondat, deoarece chestiunea ridicată de el, care nu e de ordine publică spre a putea fi ridicată și direct înaintea acestei Inalte Curți n'a fost ridicată de recurenți înaintea Curții de Apel.

Văzând motivul ultim de casare astfel formulat: Ad. V. (Omisiunea esențială constând din aceea că, Curtea de Apel a omis să se pronunțe asupra unui mijloc de apărare esențial în cuază).

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurenții susțin că instanța de apel a săvârșit o omisiune esențială, deoarece nu s'a ocupat de certificatul liberat de Camera de Industrie și Comerț, cu

care se dovedea cursul dolarului la data ordonării execuției.

Considerând că față de soluțiunea dată primului motiv de casare, acest ultim motiv este nefondat, în proces interesând cursul mai ridicat al dolarului dela data scadenței, nu cursul mai scăzut de la data ordonării execuției.

Considerând că așa fiind recursul este nefondat și cată a fi respins.

Jurispr. procedurale.

CURTEA DE CASAȚIE S. I.

Dec. Nr. 2393—37.

Președ. *Al. Iuca* președ.

Vânzare de pădure spre tăiere. Contractul are caracter mobilier personal. Acțiunile decurgând din aceste contracte sunt reglementate de dreptul comun în ce privește competența instanțelor.

Prin acțiunea ce a intentat societatea intimată a invocat dreptul ce decurge pentru dânsa din un contract prin care cumpărase spre tăiere partea de pădure a unui codevălmaș, drept care nu are un caracter imobiliar ci un caracter mobilier personal.

Vânzătorul prin un act de tranzacțiune recunoscut ulterior altuia dreptul de proprietate imobiliară asupra unor puncte din partea sa de codevălmaș, de cari tribunalul a ținut seama la stabilirea tabloului, de fixarea drepturilor de proprietate ale codevălmașilor. Societatea intimată, fără a contesta cele cuprinse în tabela drepturilor codevălmașilor, a pretins prin acțiunea sa să se constate că tranzacțiunea amintită nu poate avea efect asupra dreptului ei personal mobilier dobândit prin contractul de cumpărare menționat și a cerut ca la distribuirea prețului ce se plătitese de un cumpărător posterior al pădurei să i se respecte acel drept.

Din acest obiect al acțiunii rezultă că societatea intimată nu a pretins că a fost omisă, sau a fost înscrisă cu drepturi mai mici decât ar avea, în tabela drepturilor codevălmașilor, prevăzută de art. 35 c. civ., cerere care, în adevăr, de era astfel făcută, nu ar fi fost de competența judecătoriei de ocol, și de competența tribunalului ca primă instanță, conform regulii prescise de art. 35 c. silvic, — ci a pretins simpla valorificare a unui drept mobilier personal și deci bine instanța de fond a judecat acțiunea bazată pe acest drept după regulere dreptului comun privitoare la acțiunile mobiliare personale (Cas. I, dec. 2393 din 19 Noemvrie 1937. Admis recursul făcut de Maria Breznescu și a contra sent. 135 din 1934 a Trib. I Gorj în proces cu soc. Carpatina. Preș. d-lui *Al. Iuca* președinte).

INALTA CURTE DE CAS. S. I.

Dec. Nr. 2303—37.

Preș. *Al. Iuca* președinte.

Acțiune în reînnoire la Curtea de Casație. Inadmisibilitate.

Acțiunea în reînnoire are de scop de a repune în discuție înaintea instanței respective procesul fundamental, în care a intervenit deciziunea atacată pe această cale și deci această acțiune are caracterul unei cereri de revizuire.

Potrivit art. 81 alin. I din legea pentru organizarea Curții de Casație, — text introdus prin legea din 1925 și menținut prin legile din 1932 și 1937, — dela data promulgării acestei legi se desființează pentru viitor dispozițiunile legilor de procedură civilă în vigoare în circumscripțiunile Curților de Apel Brașov, Cluj, Oradea Mare, Timișoara, Tg.-Mureș, Basarbaia și Bucovina, care regulează procedura înaintea Curții de Casație (procedura înaintea instanței de revizuire sau recurs la acea instanță, respectiv reformarea hotărârii), iar potrivit alin. ultim de sub acest aticol, adaus prin legea din 1937, procedura civilă română se aplică în toate recursurile cari sunt de competența Curții de Casație.

Prin dispozițiunile art. 81 alin. I din legea Curții de Casație legiuitorul unificând procedura în judecarea recursurilor înaintea Curții de Casație, desființează dispozițiunile din legile ținuturilor alipite care acordau părților dreptul de a cere retragerea deciziunilor pronunțate de această instanță, deci și dispozițiunile art. 563 pct. 1—4 pr. civ. ard., care pune la îndemâna părților acțiunea în reînnoire pentru cazurile acolo determinate, — recunoscând astfel deciziunilor Inaltei Curți un caracter irevocabil, ele neputând deci fi reformate pe nici o cale de atac decât aceea a contestațiunei pentru vicii de procedură existente la darea deciziunei.

CURTEA DE CASAȚIE S. I.

Dec. Nr. 2544—37.

Preș. *T. Magheru* cons.

Cererea de apel trebuie să precizeze dovezile. Lipsă. Necompletare. Decădere. Dovezi. Partea trebuie să și le procure. Nu se poate referi la dovezi din alt dosar. Nu poate cere aducerea lor.

Din dispozițiunile art. 33 combinat cu art. I din legea accelerării, rezultă că mijloacele și probele pe care partea înțelege să-și sprijine apelul trebuie în dictae în petiția de apel, simpla amintire făcută în apel că se vor propune probe în dovedirea celor susținute fără a se arăta ce anume probe, nesatisfăcând cerințele art. 33 din zisa lege, în acest caz părții îi rămâne un singur remdiu prevăzut de art. 37 și anume de a-și complecta apelul cel mai târziu la prima zi de înfățișare.

În speță, în dovedirea afirmațiunei sale, că a fost alungată de soț, recurenta a solicitat să se ceară un dosar dela Tribunal Cluj declarând că dacă va fi necesar, va propune și alte dovezi, fără însă a indica așa cum obligă legea de procedură prin citatele texte, ce dovadă înțelege a propune.

În această situațiune și întru cât recurenta nici nu și-a complectat apelul conform art. 57 din legea accelerării, iar instanța de fond nefiind ținută să stabilească prin deducțiune, ce maume probe s'au cerut, cu drept cuvânt a considerat că recurenta n'a produs dovada cu martori în conformitate cu dispozițiunile art. 33 și 37 și deci bine a respins-o.

De asemenea, conform legeri de procedură, partea fiind obligată a-și administra ea probele, cu drept cuvânt Curtea de Apel a respins cererea recurentei de a se procura din oficiu dosarul dela Tribunalul Cluj și de asemenea Curtea de Apel constatând că recurenta nici până la termenul când s'a judecat apelul, nu și-a procurat copiile necesare din acel dosar, deși a avut tot timpul pentru aceasta, a

putut să-i respingă și cererea de a i se da un termen pentru procurarea lor, aceasta fiind o chestiune de liberă apreciere a instanței de fond.

Astfel fiind, imputarea adusă Curții de Apel prin motivul II de casare, că ar fi săvârșit exces de putere, omisiune esențială, violarea dreptului de apărare și violarea art. 37 din legea de accelerare, este nefundat.

CURTEA DE CASAȚIE S. I.

Dec. Nr. 2747—37.

Preș. S. Tipei cons.

Capacitatea părților de a sta în instanță. Se poate completa chiar în apel.

Potrivit dispozițiilor art. 75 și 505 pr. civ. ard. lipsa de capacitate a părții de a sta în judecată poate fi remediată chiar și în instanța de apel.

Astfel fiind și întru cât în speță, după cum rezultă din procesul verbal din 16 Iunie 1932, recurenta a cerut un termen pentru a completa lipsa de capacitate prin aducerea unui certificat dela Serviciul Contencios, tribunalul numai cu violarea citatului text de lege, a putut să respingă acțiunea fără a acorda termenul cerut, pentru a completa lipsa de capacitate de a sta în instanță, astfel că acest motiv de casare fiind întemeiat, recursul urmează să fie admis casându-se sentința atcată și trimițându-se pricina la același tribunal spre o nouă judecare.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE

SECT. III-a.

Dec. Nr. 2499—1937.

Preș. C. Crăciunescu consilier

Perimarea după noua lege a Curții de Casație față de perimările operate înaintea acestei legi.

CURTEA,

Asupra cererii de perimare făcută de intimatul Ministerul de Finanțe, prin care cere perimarea recursului făcut de C. C. contra deciziei Nr. C. II. 1694—1932 a Curții de Apel, Cluj Sec. III-a, pe motiv că dela data de 22 Februarie 1934 și până la introducerea cererii de perimare — 22 Iunie 1937 — nu s'a făcut nici un act de procedură cu caracter contradictoriu.

Având în vedere, că potrivit art. 446 alin. ultim proc. civ. ard. termenul de perimare este de trei ani și curge dela data când părțile au lăsat procesul în nelucrare.

Considerând că, curgerea termenului întru împlinirea perimării — conform principiilor din proc. civ. ard. poate fi cercetată de instanță din oficiu, fără a fi nevoie de vre o cerere a părților interesate.

Considerând că, art. 81 din legea pentru Curtea de Casație și Justiție dela 15 Aprilie 1932, prevede că, dela data promulgării legii de față se desființează pentru viitor toate dispozițiile legilor de procedură civilă în vigoare în circumscripțiunea Curților de Apel din Brașov, Cluj, Oradea-Mare, Timișoara, Târgu-Mureș, Bașarabia și Bucovina, care regulează procedura înaintea Curții de Casație.

Având în vedere că legea pentru modificarea legii pentru Curtea de Casație și Justiție din 22 Martie 1937 prevede în noul alineat introdus sub art. 81 că se va aplica procedura civilă română în toate re-

cursurile care sunt de competența Curții de Casație, potrivit legii de față.

Considerând că, legiuitorul dispunând prin această ultimă modificare a art. 81 al legii Curții de Casație că se va aplica ca procedura civilă română în toate recursurile care sunt de competența Curții de Casație, a înțeles să aplice dispozițiile acelei proceduri și în materie de perimare, în recursurile venite din provinciile alipite.

Având în vedere că art. 257 al. I. proc. rom. prevede că orice acțiune, opoziție, contestații, recurs în casație se va perima, după cererea părții interesate, chiar în privința nevărstnicilor interzișilor sau celor puși sub consiliul judiciar, dacă partea va lăsa să treacă 2 ani dela cel din urmă act de procedură, iar al. IV. al aceluiași articol prevede că, partea care voeste perimarea va trebui să facă o cerere către instanță respectivă.

Având în vedere însă că este constant ca atunci când o prescripție era deja terminată, sau când perimarea operase deja sub imperiul unei legi, ele nu mai pot fi puse în discuție printr'o lege posterioară.

Având în vedere, că în speță perimarea începând să curgă la 22 Februarie 1934, data înregistrării recursului la Curtea de Apel din Cluj, ea a operat din oficiu la 22 Februarie 1937, când s'a împlinit termenul de 3 ani, potrivit art. 246 proc. civ. Ard.

Că deci la data de 22 Martie 1937, când s'a pus în aplicare dispozițiile proc. rămână și pentru judecarea recursurilor venite dela Curțile de Apel din Ardeal, recursul lui C. C. era perimat, așa că proc. civ. română, care a modificat termenul și condițiile perimării nu au putut avea nici o influență asupra perimării acelu recurs.

Jurisprudențe penale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE SECȚIUNEA II-a.

Dec. Nr. 2303—1938.

Dos. Nr. 6752—1936.

Preș. Th. Radu consilier.

Prezența Ministerului public în ședința penală. Obligația concluziilor lui în cazul judecării divergenței, chiar dacă nu și-a însușit apelul părții civile în ședința ordinară.

DELIBERAND.

Asupra recursului declarat de partea civilă P. I. prin reprezentantul său în contra deciziei penale cu Nr. 1352—1935 a Curții de Apel secția I-a prin care, confirmându-se sentința penală cu Nr. 218—1935 a Tribunalului Turda, inculpatul Dr. Roman Furdui a rămas achitat de faptele imputate prin reclamațiunea directă făcută de partea civilă Pripion Ilie.

Văzând motivul III de casare, invocat oral, prin care se susține că deoarece la judecarea apelului nu s'a dat cuvântul Procurorului General, decizia Curții de Apel este nulă și urmează a fi casată cu trimitere.

Considerând că, în conform. cu art. 186 din pr. pen. română aplicabilă pe tot cuprinsul țării la data când s'a judecat apelul, potrivit art. 315 din legea pentru organizarea judecătorească, rezultă că în materie penală instrucțiunea înaintea instanțelor co-

recționale trebuie să fie orală și publică și că Ministerul public trebuie să fie prezent și să pună concluzii.

Că dispozițiunile acestui articol nu numai că sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate dar sunt și de ordine publică, căci nu se poate da o hotărâre valabilă fără prezența și concluziunile Ministerului Public care, deși independent de instanța corecțională, face totuși parte integrantă din compunerea instanței penale.

Că, astfel fiind și cum în speță se constată că în ședința din 12 Noembrie 1935, la desbaterea apelului, Procurorul General a declarat că nu își însușește apelul părții civile și Curtea de Apel declarând divergență în aceeași zi, formându-se completul de 5 membri pentru judecarea divergenței, deși Ministerul Public a fost reprezentat prin Dl L. Ghi. Ilea procuror de secție, totuși nu i s'a dat cuvântul și nu se constată că a pus concluziuni, în cauză, urmează că motivul oral de casare este întemeiat întrucât apelul fiind rău constituit, ceea ce constituie nulitatea de formă prevăzută de articolul 474 part aI-a pct. 1 din Pr. pen. Carol II. și deci recursul urmează a fi admis casându-se decizia atacată cu trimitere spre o nouă judecare la aceeași Curte de Apel.

Că, față de soluțiunea admisă, discutarea celorlalte motive de casare devine inutile.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA II-A.

Dec. Nr. 1860—1936.

Președinția Domnului Stănilă consilier

In cazul când în sarcina acuzatului nu se pot stabili circumstanțe agravante, este obligatorie aplicarea art. 92 C. P.

DELIBERÂND.

Asupra recursului declarat de acuzatul M. A. și apărătorul special contra deciziunii penale Nr. 1170—1935 prin care anulându-se sentința primei instanțe, numitul a fost condamnat la 2 (doi) ani temniță grea ca pedeapsă principală, excluder de la funcțiuni pe timp de 5 (cinci) ani ca pedeapsă complementară, mai fiind obligat acuzatul să plătească 2000 (două mii) lei despăgubiri părții lezate pentru crima de viol prevăzută și pedepsită de art. 232 pct. 2. al. I. § 250 c. pen., cu aplicarea art. 91 c. pen.

Având în vedere motivele de casare declarate în sprijinul recursului cu invocarea nulităților de fond prevăzute de art. 385 punct. 1. a. și c. pr. pen. fără a fi dezvoltate în scris.

În ce privește motivul de casare declarat în baza nulității prevăzute de art. 385 punct. 1. a. Pr. pen.

Având în vedere că din deciziunea recurentă în fapt rezultă, că acuzatul în noaptea de 21 Oct. 1932 profitând de starea de inconștiență și de neputință de a se apăra a lezatei A. D., stare pe care i-a provocat-o el însuși prin băaturile ce i le-a dat mai înainte, a coabitat cu dânsa, în afraă de căsătorie.

Având în vedere că această faptă reținută în sarcina acuzatului constituie infracțiune și întrunește toate elementele componente crimei de viol prevăzută și pedepsită de art. 232 punct. 2. la. I și 250 c. pen. de unde urmează că motivul de casare este nefondat și trebuie înlăturat.

Având în vedere motivul de casare declarat cu invocarea nulității materiale prevăzute de art. 385 pct. 1 c. Pr. pen.

Având în vedere că din procesul verbal de șe-

dință dresat de Curtea de fond în ziua de 21 Oct. 1935, când a avut loc desbaterea principală apelatorie, rezultă că atât acuzatul cât și apărătorul se plâng prin invocarea acestei nulități de faptul că instanța nu a luat în considerare apărarea acuzatului că a săvârșit coabitarea fără consimțământul lezatei.

Având în vedere că această apărare pe lângă aceea că nu constituie o cauză de neimputabilitate de excludere a procedurii penale și de suprimare a punibilității dintre cele prevăzute de legea penală, se vedește a fi și nefondată, întrucât Curtea de fond motivându-și pe larg soluțiunea a constatat prin deciziunea sa că acuzatul a săvârșit coabitarea fără consimțământul lezatei și în urma stărei de inconștiență și de neputință de a se apăra a acesteia, starea pe care însuși cauzatul i-a produs-o prin băaturile ce i le-a dat.

Că astfel fiind motivul de casare este neîntemeiat și are a fi înlăturat, respingându-se ca atare recursul.

Având în vedere însă că la dictarea pedepsei acuzatului, Curtea de Apel a aplicat numai dispozițiunile art. 91 c. pen., constatând ca circumstanțe ușurătoare faptul că acesta n'a mai fost pedepsit și și-a mărturisit fapta.

Având în vedere, pe de altă parte, că din stabilirile de fapt ale Curții de fond, Inalta Curte mai constată ca circumstanța atenuantă în favoarea acuzatului și faptul că lezata însăși a fost în mare măsură vinovată, întrucât a încurajat și a primit să meargă cu acuzatul prin localuri în timpul nopții, petrecând împreună cu el.

Că deci, întrucât nu s'a stabilit în sarcina acuzatului nici o circumstanță agravantă, iar cele ușurătoare erau numeroase și importante, Curtea de Apel numai prin săvârșirea nulității materiale prevăzute de art. 385 punct. 3. Pr. pen. a înlăturat aplicarea art. 92 c. pen. dictând o pedeapsă disproporționat de gravă, din cauza cărei nulități comise, Inalta Curte în baza art. 385 al. ultim Pr. pen. și 33 Nov. Pr. Pen. urmează a casa din oficiu deciziunea Curții de Apel numai în partea privitoare la pedeapsa privativă de libertate dictată acuzatului, pe care prin aplicarea art. 92 c. pen. și apreciind să o fixeze la 8 (opt) luni reclusiune ca pedeapsă principală.

Jurisprudențe la alte legi

CURTEA DE CASAȚIE S. I.

Dec. Nr. 656—38.

Preș. T. Magheru cons.

Act de paupertate. Nu dispensează pe parte de a depune taxele de porto poștal pentru citațiunile sau mandatele emise în proces.

Partea care se bucura de scutirea plății taxelor de timbru, în baza actului de paupertate depus la dosar, este ținută, potrivit legii accelerării judecărilor, de a depune taxele de porto poștal necesare emiterii citațiilor și mandatelor emise în contra maritorilor săi absenți.

Intru cât rezultă din deciziunea atacată, că ins-

țanța de apel a acordat recurentei 3 termene în scop de a achita taxele necesare emiterii mandatelor în contra martorilor propuși de recurentă, fără ca dânsa să se fi conformat acestei dispozițiuni, astfel că din această cauză martorii n'au putut fi audiați, urmează că cu drept cuvânt și fără a viola întru nimic dispozițiunile textelor citate a declarat Curtea în aceste împrejurări pe recurentă decăzută din beneficiile probei admise, așa că recursul devenind în întregime nefondat cată a se respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA III-a.

Dec. Nr. 345—1938.

Act de paupertate. Condițiile cerute de legea timbrului sunt esențiale și neîndeplinirea lor atrage înlăturarea actului de paupertate.

DELIBERÂND.

Asupra cererii făcută de Societatea de asigurări „Generală” de a se perima recursul făcut de Fabian Weisz, în contra deciziei Curții de Apel Cluj S. II. Nr. C. II. 131—1931—16 din 18 Iunie 1931.

Având în vedere că din actele dela dosar rezultă că în contra deciziei Curții de Apel Cluj S. II. Nr. C. II. 131—1931—16 din 18 Iunie 1931 F. W. a făcut recurs, pe coală simplă pe bază de act. de paupertate, înregistrându-se la Curtea de Apel pe ziua de 28 August 1931; că acest recurs a intrat la această Inaltă Curte S. I. la 13 Octombrie 1931, fixându-i-se termen de judecată la 27 Ianuarie 1932, când în lipsa recurentului și-a declinat competența în favoarea Secției III-a., a acestei Inalte Curți; că la această secțiune a fost primit la 9 Februarie 1932, unde până în prezent nu s'a cerut de nici una din părți fixarea unui termen de judecată, că la 13 August 1935 Societatea de asigurări a făcut cerere de perimarea recursului.

Având în vedere că art. 446 proc. civ. ard. prevede că procesul se va stinge (perima) dacă au trecut trei ani dela ultimul termen omis.

Având în vedere că acest termen se completează cu dispozițiunile legii unificatoare de accelerare, care prevede citarea părților la dezbateri numai în urma plății taxelor de citații, plată ce este lăsată la facultatea părții, așa că dacă partea nu plătește taxele suferă rigorile legii pentru neplata lor și lăsarea procesului în nelucrare.

Considerând însă că partea care posedă probă legale de sărăcie, poate fi scutită de taxele de timbru sau impozitul proporțional.

Că pentru a beneficia de această dispozițiune partea trebuie să prezinte un certificat eliberat de autoritatea comunală a locului unde persoana care invocă sărăcia, își are stabilită locuința, iar pentru ca actul să fie valabil trebuie ca în el să se arate precis procesul pentru care servește.

Având în vedere că, în speță, din examinarea actului de paupertate prezentat de recurent, rezultă că în el nu se arată pentru care anume proces servește, ci se prevede în general că va servi în chestie de proces, iar azi nu se prezintă să aducă un alt act de paupertate redactat în condițiunile legii; că în atare situațiune actul fiind izbit de nulitate, recurentul era obligat să facă diligențele necesare pentru obținerea termenului de judecată plăind cuvenitele taxe de citații.

Că, față de cele expuse mai sus și intrucât până la 13 August 1935 data introducerii prezentei cereri

de perimare recursul a stat în nelucrare mai mult de 3 ani, fiindcă nu s'au plătit taxele de citații, urmează că cererea Societății de Asigurări Generale este fondată și prin consecință recursul urmează a fi perimat.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată și apreciind Curtea le fixează la suma de 1000 (una-mie) Lei.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA II-a.

Dec. Nr. 123—1938.

Preș. Th. Radu consilier

Legea conversiunii. Acțiunea în vederea încetării restrângerii sau suspendării execuții prevăzută de legea LIV—1912 prin art. 39.

Compensația se face pe baza cotei stabilite prin convenție, nu pe baza creanței întregi.

DELIBERÂND,

Asupra recursului declarat de Banca Transilvania S. A. Cluj în contra deciziei Nr. 1293—1936 a Curții de Apel din Cluj Secția III-a.

Având în vedere că din această hotărâre și din celelalte lucrări aflate la dosar rezultă că la cererea creditoarei recurente Banca Transilvania S. A. Cluj Tribunalul Turda prin încheerea Nr. 1566—1934 ordonă în contra debitoarei soția lui E. F. executarea silită pentru suma de 339.962 lei capital cu dobânzi legale dela 7 Aprilie 1934 plus 2622 lei spesele cererei de executare și cele ce se vor mai ivi, adică pentru întreaga suma, la care a fost redusă datoria debitoarei cu 20% în baza legii de lichidarea datorțiilor dela 7 Aprilie 1934 pentru că dânsa nu a achitat două rate de conversiune consecutive, cum prevede art. 14 al II din această lege. Că în urma apelului introdus de urmărîta, Curtea de Apel Cluj Sec. III. prin deciziunea supusă recursului a reformat încheerea Trib. și a respins cererea de ordonarea execuției motivând că, urmărîta debitoare urbană, a depus în ziua de 15 Mai 1935 la Trib. Turda, în depozit în scopul compensării, suma de 144.641 lei și libele de depuneri eliberate de creditoarea și că această sumă care urmează a fi redusă cu 50% pe baza aranjamentului făcut depășind suma datorată, prin efectul compensării aduce stingerea datoriei și deci cererea de execuție devine fără obiect.

Având în vedere că, din cuprinsul deciziei atacate rezultă că, înaintea Curții de fond, recurenta a obiectat în primul loc că debitoarea pretinzând că a achitat la scadență ratele de conversiune datorate, nu putea să se prevaleze de acest mijloc de apărare atacând cu apel recurgere la încheerea de ordonarea execuției, ci trebuie să intenteze acțiune deosebită pentru încetarea urmărîrii, cum prevede art. 39 din legea LIV—1912; Că, însă Curtea de fond a înlăturat această susținere ca nefondată, argumentând că urmărîta nu trebuia să facă acțiune de stingerea execuției, deoarece tinde a arăta că cererea de execuție este lipsită de temei fiind depusă suma din litigiu.

Considerând că potrivit art. 39 din legea LIV—1912, când urmărîtul pretinde că, dreptul de execuție al urmărîtului s'a stins în întregime sau parțial sau s'a suspendat prin acordarea unei amânări, el trebuie să intenteze acțiune deosebită în vederea încetării restrângerii sau suspendării execuției.

Considerând că din cuprinsul acestui text re-

zultă în mod clar că dispozițiunile sale sunt aplicabile în ipoteza când în momentul ordonării execuției condițiunile de formă cerute de lege, pentru ordonarea execuției au fost îndeplinite, dar execuția începută nu poate fi continuată.

Având în vedere că, în cazul de față urmărita nu pretinde că dreptul de execuție al urmăritei ar fi încetat în total sau parțial, ci susține că acel drept de execuție nici nu s'a născut că nici nu se putea încă ordona execuția, pentrucă dânsa a achitat la scadență ratele de conversiune datorate.

Că în această situațiune, cu drept cuvânt a decis Curtea de fond că, urmărita nu trebuia să-și valorifice mijlocul de apărare conform art. 39 citat, pe calea unei acțiuni principale ci putea să se pre-valeze de acest mijloc înaintea instanței de execuție pe cale grațioasă, atacând cu apel recurgerea încheerea de ordonarea execuției — după cum a și procedat.

Că, dar motivul de casare în discuțiune urmează să fi înlăturat ca meintemeiat.

Având în vedere că, motivul al doilea de casare este tras din violarea art. 52 din legea lichidării datorțiilor susținând recurenta că compensarea s'a făcut contrar aranjamentului de plată definitivă încheiat și că în realitate urmărita n'a depus toată suma datorată.

Considerând că, potrivit art. 1438, 1439, codul civil austriac compensarea operează numai între creanțele reciproce lichide care se sting reciproc.

Considerând că, din constatările făcute de Curtea de fond rezultă că recurenta a făcut cu creditorii ei un aranjament conform art. 52 din legea de lichidarea datorțiilor, iar conform acestui aranjament, care este definitiv și obligatoriu pentru depunători și alți creditori, recurenta s'a obligat să restituie creditorilor săi o cotă de 30% din quantumul creanțelor în numerar și pentru un rest de 20% le-a oferit acțiunile sale.

Că astfel fiind urmează a vedea că urmărita nu putea opune compensarea decât cu cota de 30% din depunerile sale iar nu și cu restul de 20%, cum greșit a hotărât Curtea de fond, deoarece este evident că, dreptul urmăritei de a primi acțiuni dela recurentă nu este o creanță cu care s'ar putea compensa o altă creanță.

Că în asemenea condițiuni motivul de casare în discuțiune cată a fi privit ca fondat, și prin consecință a se admite recursul fără a mai fi necesar de a se lua în considerație și celelalte motive de recurs, cauza urmând a fi trimisă aceleași Curți, pentru o nouă judecare examinându-se între altele dacă urmărita, prin depunerea libelelor sale s'a eliberat de plata ratelor de conversiune datorate, ținându-se seama de împrejurarea că nu poate opune compensarea decât cu cota de 30% din valoarea libelelor, după cum s'a arătat mai sus.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE SECȚIUNEA II-a.

Dec. Nr. 113—1938.

Preș. Th. Radu, consilier.

Legea Vămilor. Prezența agentului de poliție, la constatarea contrabandelor neflagrante.

DELIBERAND;

Asupra recursului introdus de Ministerul de Finanțe contra sentinței cu Nr. 472—1935 a Trib. Cluj Sec. II.

Având în vedere hotărârea supusă recursului și lucrările dosarului din care rezultă că prin procesul verbal cu Nr. 10592 din 22 Noemvrie 1933 dat de Biroul vamal Cluj și aprobat prin decizia cu Nr. 60.855—1934 a Direcțiunii generale a vămilor, au fost amendați A. B. și Soc. F. din Cluj la 149838 lei conform art. 189, 199, 200, 249, 190 al. ultim, 195 și 196 din legea vămilor.

Că numiții contravenienți făcând apel contra menționatei deciziuni a Trib. Cluj Sec. III prin sentința cu Nr. 472—1935, admitându-l a anulat procesul verbal și decizia vamală.

Că pentru a decide Tribunalul constată că actele de cercetare preliminară pe care se bazează procesul verbal definitiv s'au dresat în lipsa a unui ofițer de poliție judiciară, iar acest viciu de fond nu mai poate fi acoperit, față de nulitatea actelor care conțin primele cercetări.

Având în vedere că prin unicul motiv de casare invocându-se exces de putere, eroare grosieră de fapt și violarea art. 199 din legea vămilor se susține că întrucât procesul verbal definitiv s'a dresat în asistență unui ofițer de poliție judiciară și deci acest act menționându-se prin sine însuși indiferent de cercetările preliminară, nu putea instanța, zice recurentul, să anuleze zisul act.

Având în vedere că în speță este constatat că procesul verbal definitiv de contrabandă neflagrantă este semnat de un comisar de poliție, însă cercetările preliminară, pe care se sprijină menționatul act, nu s'au făcut în asistența numitului ofițer.

Considerând că art. 199 din menționata lege prevede categoric că cercetările preliminară, precum și dresarea actelor referitoare la aceste cercetări, se vor face în asistența unui ofițer de poliție judiciară, după ce mai întâi s'a obținut autorizația Ministerului public.

Că, aceste prescripțiuni, instituite pentru a se preîntâmpina eventualele abuzuri din partea organelor vamale, atunci când este vorba de o contrabandă neflagrantă, constituie o formalitate substanțială de ordin public și deci nerespectarea ei atrage cu sine nulitatea procesului verbal.

Că în atari condițiuni procesul verbal fiind nul, Trib. nu a comis nici o violare când admitând apelul a anulat menționatul act.

Că astfel fiind motivul găsindu-se nefondat recursul cată a se respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE SECȚIA I-a.

Dec. Nr. 1008—938.

Preș. E. Bănescu, consilier.

Art. 74 din legea conversiunii. Tranzacțiile verbale anterioare legii din 1934. Valabilitatea lor.

CURTEA-DELIBERAND.

Asupra recursului făcut de I. Sz. și soția în contra deciziei Nr. 523 din 3 Iunie 1936 a Curții de Apel Cluj Secția I-a.

Văzând motivele de recurs în cuprinderea următoare:

1. Reaua aplicațiune a legii, anume violarea art. 74 L. pt. lichidarea datorțiilor agricole și urbane.
2. Greșita interpretare a convențiunii (art. 30 p. 8 Leg. Cas.).
3. Omisiune esențială.

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care rezultă că la 25 Aprilie 1933, Sz. L. în cali-

tate de creditor a înaintat la Tribunalul Cluj cerere pentru a se constata că debitorii săi, Sz. I. și soția născută D. E. beneficiază de dispozițiunile legii asanării datoriilor din 1934, de oarece părțile au încheiat la 8 Iunie 1933 o convenție în care regulează modul de plată al datoriei existente de 360.000 lei convențiune care fiind valabilă, conform art. 74 din lege, urmează a-și avea singură aplicațiunea.

Că Trib. Cluj Sec. IV-a prin sentința nr. 667 din 18 Mai 1933 admitând cererea, a stabilit că părții nu beneficiază de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor, soluțiune menținută și în apel de Curte prin decizia supusă recursului.

Că pentru a decide astfel Curtea de Apel însușindu-și constatările primei instanțe stabilește în fapt din recunoașterile părților, că între acestea s'a încheiat la 8 Iunie 1930 convenție verbală în care se reglementează amănunțit modul de plată a datoriei existente în valoare de 360.000 lei și care convenție a și primit un început de executare prin plata unor anumite sume din datorie de către părți.

Că în aceste împrejurări — conchide Curtea — fiind vorba de o tranzacțiune între părți producătoare de efecte, întrucât legea reglementării datoriilor ca și regulamentul ei nu cer nicăeri existența unui act scris pentru validitatea tranzacției care de altfel a și fost în parte executată, cererea reclamantei a fost admisă.

Că — adaugă totodată Curtea cu privire la soția pârâtă — deoarece aceasta nici n'a făcut declarație de asanare conform art. 8 din legea de la 1934, iar cererea soțului nu poate fi considerată ca fiind făcută și pentru soție de oarece este semnată numai de soț, dânsa este decăzută din beneficiul legii asanării și pentru această considerațiune.

Având în vedere că prin motivele I și II de recurs se critică soluțiunea de mai sus, pretinzându-se că numai cu violarea art. 74 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 1934 și greșita interpretare a convenției dintre părți a putut decide Curtea de fond că recurenții nu beneficiază de dispozițiunile legii asanării citată; că întrucât între părți n'a avut loc o tranzacție ci numai o simplă ofertă verbală care este nulă conform art. 74 citat soluțiunea este casabilă.

Deasemenea se mai pretinde prin motivul III întrucât art. 1238 c. c. a., soțul poate dispune liber asupra averii soției, recurentul a putut face și declarația de asanare în numele soției sale susținere de care Curtea neocupându-se ar fi comis și o omisiune care este esențială în cauză.

Considerând că legea pentru lichidarea datoriilor urbane și agricole din 7 Aprilie 1934, ocupându-se de situațiunea convențiilor încheiate de părți anterior promulgării sale dispune prin art. 74 al. 1 că „toate înțelegerile încheiate sub imperiul legii din 19 Aprilie 1932, 20 Aprilie 1932, 26 Oct. 1932 și 14 Aprilie 1933, precum și toate înstrăinările sau constituiri de drepturi reale făcute cu respectarea dispozițiilor din legile în vigoare în momentul cererii lor, sunt și rămân valabile, iar părțile sunt obligate a le respecta“.

Că din modul cum este redactat acest text ca și din întreaga economie a legii rezultă că prin cuvintele „sub imperiul legii din 19 Aprilie 1932 etc.“ legiuitorul s'a referit la toate înțelegerile ce s'au încheiat în timpul aplicării acelor legi, fără a face vre-o distincție între debitorii care beneficiază și care nu beneficiau de dispozițiunile legii în timpul căruia s'a încheiat înțelegerea dispunând ca toți acei

care pe timpul când erau în vigoare legile menționate au încheiat o tranzacțiune cu privire la plata datoriilor, să fie exceptați dela beneficiul legii.

Că pentru validitatea tranzacțiilor astfel încheiate legea de mai sus ca și regulamentul ei necearănd existența unui act scris doveditor și în speță Curtea de fond stabilind în fapt din aprecierea fără denaturare a probelor administrate în limitele dreptului conferit ei, că înțelegerea verbală intervenită anterior legii din 1934 între părțile din proces este în realitate o tranzacțiune privitoare la plata datoriilor existente la acea dată, care tranzacțiune a și fost executată în parte urmează că față de această stabilire bine și legal a decis că recurenții nu pot beneficia de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor, fără a viola întru nimic dispozițiunile acestea ori a comite imputările aduse prin motivele 1 și 2 cari în aceste împrejurări devenind nefondate se resping.

Considerând — cu privire la ultima susținere din recurs — că întru cât este necontestat în fapt că recurentul n'a semnat declarațiunea de asanarea ce a făcut decât în numele său propriu fără a face nici o mențiune că acea declarație este făcută și în numele soției sale și n'a alăturat nici o dovadă imputernicirii legale, din partea soției că-i conferă dreptul de a face în numele său o atare declarație urmează că nu poate fi vorba nici de o omisiune pretinsă, întrucât Curtea nu avea să discute existența unui mandat despre care nici recurentul nu a făcut vre-o mențiune, așa că recursul devenind în întregime nefondat el cată a se respinge, cheltuelile de judecată fixându-se la 3000 lei prin apreciere.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE SECȚIUNEA I-a.

Dec. Nr. 2445—1937.

Preș. C. Crăciunescu cons.

Violarea art. 38 legea de accelerare. Comercianții din com. rurale față de legea conversiunii. Distincția între mici comercianți și marii comercianți din com. rurale.

CURTEA-DELIBERÂND.

Asupra recursului făcut de E. I., în contra deciziei Curții de Apel Secția III Cluj cu Nr. 1324—1936 dată în procesul cu Banca de Agricultură și Cassa de Economii din Cluj.

Având în vedere că din această deciziune atacată cu recurs și actele de la dosar se constată că Banca de Agricultură și Cassa de Economii a intentat la Trib. Someș secția II acțiune provocatorie în sensul art. 69 ultim din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934 în contra pârâtului E. I. spre a se stabili că pârâtul nu beneficiază de legea conversiunii în privința datoriei sale față de reclamant, iar Tribunalul prin sentința Nr. C. 2512—1934 din 21 Februarie 1936 a respins acțiunea, că în contra acestei hotărâri reclamanta a făcut apel, iar Curtea de Apel prin decizia atacată cu recurs a admis apelul, a reformat sentința Tribunalului, a admis acțiunea și a constatat că pârâtul nu beneficiază de avantajile legii pentru lichidarea datoriilor.

Că pentru a decide astfel Curtea de Apel constată în fapt și motivează că atât din actele dela dosarul cauzei, cât și în special din actele dosarului Nr. 2714—1931 a Trib. Someș referitor la concordatul preventiv al intimatului și anume din însăși cererile intimatului făcute Camerei de Industrie și

Comerț Cluj din 7 și 17 Octombrie 1931, rezultă că el exercită din 25 Ianuarie 1911 comerțul cu vin, bere și rachiu engros și endetail, depozit și comerț cu scânduri, material de construcție și țiglă engros în Com. Ileanda, având în pasiv de peste 4 jumătate milioane; că față de această stare de fapt, argumentează Curtea de Apel, în drept nu-și poate avea aplicare în speță excepțiunea la excepția prevăzută în art. 69 lit. b, al. 2 din legea dela 7 Aprilie 1934, deoarece această dispozițiune se referă numai la comercianții din Com. rurale care exercită un mic comerț constatând în desfacerea în detaliu la locuitorii acelei comune a mărfurilor lor, așa că datoriile lor comerciale s'ar putea confunda cu datoriile lor agricole; că în ce privește susținerea intimatului că în momentul aplicării legii nu era comerciant mare; nu este fondată, deoarece cu nimic n'a dovedit că a radiat firma vorbită și apoi datoriile fiind contractate în momentul când era comerciant engrosist este indiferentă situația lui din momentul acționării cum ar fi în speță.

Că în contra acestei deciziuni pârâtul a făcut recurs, pentru următoarele motive:

„Violarea art. 38 al legii de accelerare din 11 Iulie 1929, violarea, rea aplicare și greșită interpretare a art. 69 punct. b/a l. 2-a al legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, și regulamentului acestuia, eroare grosieră de fapt și exces de putere.

Având în vedere, că prin aceste motive de casare recurentul susține că Curtea de Apel a violat art. 38 din legea de accelerare judecăților din 11 Iulie 1929 prin aceea că fără să se ceară de nici una din părți, a dispus procurarea dosarului de concordat preventiv al recurentului, ceea ce este inadmisibil; că a săvârșit eroare grosieră de fapt și exces de putere prin aceea că a stabilit că la data contractării împrumutului era mare comerciant, când din nici un act dela dosar, nu reiese aceasta; că a violat dispozițiunile art. 69 din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934 prin aceea că a făcut distincția, pe care textul nu o face, întru marii și micii comercianți și că în orice caz această distincție trebuia făcută după starea comerciantului din momentul contractării datoriei, ori în momentul aparițiunii legii, recurentul era un mic comerciant.

Având în vedere că din conținutul procesului verbal al ședinței din 30 Octombrie 1936 rezultă că intimata a cerut la această ședință procurarea dosarului de concordat preventiv Nr. 2714—1931 dela Tribunalul Someș, că prin urmare este inexactă în fapt susținerea recurentului că nu n'ar fi cerut și totuși s'a dispus procurarea dosarului menționat, astfel că în afare împrejurare nu poate fi vorba de violarea art. 38 din legea accelerării judecăților, așa că această parte a recursului este nefondată, și ca atare cată a fi respinsă.

Că dacă prin al. II al art. 69 punct. b. se acordă însă comercianților, din comunele rurale, proprietari de bunuri asanabile, dreptul de a beneficia de conversiune nu numai pentru datoriile lor civile, ci și pentru celelalte datorii, prin această măsură de favoare nu a putut avea în vedere decât pe comercianții din acele comune care exercită un mic comerț, constând în desfacerea în detaliu la locuitorii a mărfurilor lor, deoarece datoriile comerciale ale acestora s'ar putea confunda, dat fiind micul comerț ce-l exercită, cu datoriile lor agricole.

Că dar această excepție nu poate privi și pe comercianții care deși au reședință într-o comună r-

rală, însă comerțul lor nu are în vedere numai satisfacerea locuitorilor din comună, ci se exercită pe picior mare, deoarece datoriile acestor comercianți, care nu sunt civile, îmbracă acelaș caracter ca și datoriile comercianților dela orașe și deci urmează a fi supuse aceluiași prevederi legale.

Că dealtfel însăși art. 69 lit. b. al. II din regulamentul legii explicând textul de mai sus, precizează că se bucură de conversiune toate datoriile comercianților din comunele rurale, numai dacă comerțul acestor este mărginit la vânzarea în detaliu și în mod obișnuit către săteni a mărfurilor lor.

Că în fine din interpretarea aceluiași texte rezultă că această calitate trebuie să o fi avut comerciantul în momentul contractării datoriei, indiferent de situațiunea anterioară sau posterioară.

Considerând că întrucât în speță constatatarea Curții de Apel că în momentul contractării datoriei de către recurent, aceasta era un comerciant mare, este făcută fără să fi săvârșit eroare grosieră de fapt, fiind conform faptelor ce se deprind din dovezile administrate în cauză, urmează că în mod just și fără să violeze textele de mai sus Curtea de Apel a decis că recurentul nu intră în prevederile textului de mai sus citat.

Că prin consecință, și restul motivelor de casare sunt nefondate, astfel că întreg recursul cată a fi respins.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA III-a.

Dec. Nr. 185—1938.

Preș. Gh. Nedici consilier

Recurs ne timbrat. Invocarea art. 75 din legea conversiunii. Obiectul procesului datoriei cambială.
CURTEA-DELIBERÂND.

Asupra incidentului de nulitate a recursului ridicat din oficiu, întrucât recursul este netimbrat:

Având în vedere, că în conformitate cu art. 10 din legea timbrului, recursurile îndreptate contra deciziunilor Curților de Apel sunt supuse la o taxă de timbru de 660 lei, iar potrivit art. 29 din aceeaș lege, taxa de timbru se va aplica asupra fiecărui coală de hârtie, indiferent dacă aceste coli au fost întrebuițate sau nu în întregime;

Că în conformitate cu art. 42 din zisa lege, cererile introductive de instanță netimbrate sau nesuficient timbrate sunt nule, partea putând cere un singur termen pentru plata lor, în care caz va fi obligată și la plata unei amenzi egală cu însoitul valorii lor;

Că în asemenea situațiune și întrucât recursul de față, îndreptat contra unei deciziuni a Curții de Apel, este făcut pe o coală netimbrată, potrivit art. 42 citat, recursul urmează a fi anulat ca netimbrat, cu atât mai mult cu cât recurenții, deși citați în regulă pentru termenul de azi, nu s'au prezentat în fața Inaltei Curți pentru a cere un termen pentru plata taxelor de timbru.

Considerând că în speță împrejurarea, că recurenții, intimați în fața primei instanțe, în calitate de debitori cambiali au invocat excepțiunii bazate pe dispozițiunile legii conversiunii, nu este de natură a schimba caracterul cambial a litigiului dintre părți, a cărui obiect este o pretențiune cambială, și ca atare scutirile de taxe de timbru prevăzute în art. 75 din legea conversiunii, nu sunt aplicabile în pro-

esul de față, care rămâne guvernat în ce privește timbrarea de dispozițiunile legii timbrului; care constituie legea de drept comun în materie de timbru.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE
SECTIUNEA III-a.

Dec. Nr. 2386—1937.

Preș. C. Macri consileir

CURTEA-DELIBERAND.

Legea de expropriere pentru utilitate publică. Formalități de îndeplinit.

Având în vedere că din cuprinsul acestei decizii, se constată că Comisiunea de expropriere a jud. Cluj, prin hotărârea Nr. 21417—1935, a decis exproprierea a un jugăr și 150 m. p. din proprietatea lui I. F. și T. F., că făcându-se apel de către proprietari și de către comitetele școlare ale comunelor Mănăstireni și Mănăsturul Român, Ministerul Lucrărilor Publice și la Comunicațiilor a admis apelul comitetului școlar și a dispus exproprierea în întregime a proprietății în suprafață de 2 jug. și 1020 stj. pătrați, iar apelul proprietarilor l-a respins ca nefondat.

Că, trimețându-se cauza Tribunalului, pentru stabilirea dreptului conform legii expropriierilor pentru utilitate publică, din Vechiu Regat, care se aplică și în Ardeal, Prim-Președintele Tribunalului a convocat arbitrii numiți de părți, care au fixat prețul pe jugăr la lei 50.000 lei pentru teren supradefinit și plantații; că, atât proprietarii cât și Comitetele Școlare au atacat deciziunea arbitrilor cu apel, iar Curtea de Apel Cluj secția II-a admis în parte apelul Comitetele Școlare stabilind prețul pământului expropriat inclusiv clădirile și plantațiile la 40.000 lei p. jugăr și a respins apelul proprietarilor.

Că, pentru a decide astfel, Curtea de Apel, constată mai întâi că potrivit art. 29 al legii 41—1881, Ministerul Comunicațiilor este în drept să judece apelurile făcute contra deciziunilor Comisiunilor de expropriere; că, dacă legea 18—89 a desființat Ministerul Comunicațiilor înlocuindu-l cu cel al Comerțului, Ministerul Comunicațiilor există și astăzi și era prin urmare competent să rezolve apelurile contra deciziunilor Comisiunilor de expropriere; că, este adevărat, că în speță, nu s'a făcut proprietarilor oferta prevăzută de art. 35 și 36 din legea de expropriere din 1864, extinsă conform art. 252 al legii administrative din 27 Martie 1936, pe tot cuprinsul țării, însă, legea nu are nici o sancțiune și oferta se poate face și în fața Comisiunei de arbitri, proprietarul nepierzându-și dreptul de a-și susține pretențiile în fața acestei comisiuni; că, mai departe, curtea de Apel Cluj secția II înlătură și proba cu martori, oferită de proprietari, pentru a dovedi că prețurile din actele de înstreinare sunt mult inferioare celor reale, fiind făcute chiar și de unul din proprietari pentru a fraudă fiscul, pe considerația că nu se poate admite, ca pentru trebuința cauzei, să se dovedească fraudă și cu atât mai puțin, în favoarea aceia care a luat parte la comiterea cauzei, că în fine,

Curtea constată din actele de comparație la pagina 113—128, că prețurile variază între 5 lei și 37 lei stj. p. și că numai un singur imobil constând din grădină și intravilan, s-a vândut cu 164 lei stj. p. că, locul expropriat fiind fânaț clasa 3-a, aducând un venit anual de lei 739, Curtea găsește că prețul de jugăr, de 40.000 lei, ceiace revine la 25 lei stj. p. în care se cuprind și clădirile și plantațiile aflate pe acel loc este justificat.

Având în vedere că prin motivul I de casare, recurenții se plâng, de violarea normei de drept săvârșită de Curtea de Apel, prin aceea că consideră competent de a pronunța exproprierea terenului din litigiu, Ministerul de comunicații, în baza legii mghiare 41—1881, deși această dispozițiune fusese modificată de legea 18—1889.

Considerând că acest motiv de casare este nefondat deoarece se referă la neregularitatea exproprierei făcută prin deciziunea rămasă definitivă care nu mai poate fi invocată la stabilirea prețului mobilului expropriat.

Având în vedere că prin motivul II de casare recurenții se plâng de violarea art. 35—36 din legea de expropriere dela 1864 prin aceea că nu li s-a făcut oferta de indemnizație.

Având în vedere, că acest motiv este întemeiat, deoarece oferta din indemnizație, art. 35 este imperios cerută, fiind necesară pentru producerea acceptării benevole a prețului din partea proprietarului, (art. 36) sau în caz de neacceptare, pentru procedura fixării prețului de către arbitri (art. 38) de unde rezultă că nefacerea ofertei — cum este în speță — atrage implicit multitatea procedurii, afară de cazul când proprietarul a renunțat la oferta sau a acceptat să i-se facă oferta la Comisiunea de arbitri, ceiace însă Curtea de Apel, nu constată prin considerentele deciziei sale.

Având în vedere că prin motivele III și IV de casare, recurenții se plâng, asupra fondului de eroare gravă de fapt și omisiune esențială, prin aceea că fără să discute dovezile administrate și fără să pronunțe asupra cererii prin care solicitau o cercetare locală prin martori stabilește că terenul este fânaț și fixează ca indemnizație un preț mai mic de cât cel convenit.

Având în vedere, că din cuprinsul deciziei recurate și a actelor dela dosar, se constată că recurenții pentru a stabili că terenul expropriat este intravilan iar nu fânaț, și deci de o valoare mai mare, au cerut la instanța de fond ca să li se admită o descindere locală cu martori și că instanța de fond fără a se pronunța asupra acestui probatoriu, stabilește că terenul este fânaț și deci fixează un preț care se plătează pentru această categorie.

Considerând că, prin felul acesta de a judeca instanța de fond a comis o omisiune care este esențială, deoarece dacă admite cercetarea locală, soluția dată putea fi schimbată, așa că și asupra fondului, motivele III și IV de casare sunt fondate, iar recursul urmează a se admite cu 2000 Lei cheltueli de judectă, fixate prin apreciere.